

עניין: רבי אומר אומר אני

בית האוצר מערכת א' כלל לג

כ"ד (ג) אומר אני. כ' ה' דרש על רבי לומר דבריו בלשון 'אומר אני' ע' קדושין (דף פ' ע"ב) רבי אומר אומר אני האשון בנקילה וטלס בחנק וע' גיטין (דף ל"ח ע"ב) רבי אומר אומר אני חף הוא טמן דמי עלמו ויולא ושם (דף ל"ט ע"ב) אחר לפי רבי אומר נתיישתי מפלגי עברי מהו אומר להן אומר אני חין לו הקנס אלא בשטר ועוד שם (דף נ"ב ע"א) רבי אומר אומר אני חף הוא טמן דמי עלמו ויולא ובערכין (דף י"ז ע"א) רבי אומר אומר אני חף בערכין ק ועוד שם (דף כ"ד ע"ב) רבי אומר אומר אני טמן סלף וסגורין וכתענית (דף ב' ע"ב) רבי אומר אומר אני משעה שמפסיק לאלה כ' מפסיק להזכרה ושם (דף י"ז ע"א) ובגמאדרין (דף כ"ב ע"ב) רבי אומר אומר אני כהנים אסורין לשאת יין לשלש ובפסחים (דף ע"ה ע"א) רבי אומר אומר אני שזה ללי אש ובבב' (דף ח"ד ע"ב) רבי אומר אומר אני נגב כגולן ובתעין (דף כ"ד ע"ב)

הנה הכנת ענין הלשון אומר אני שיה' שגור על לשון של רבי נראה דהוא דרך פטרה [ע' פטרה (דף מ"ט ע"א) משמת רבי בטלה פטרה כ' ובהריות (דף י"ד ע"א) אחר רבא אפי' רבי דעטותא הוא חגי אחרו משום ר"מ כ' ובגיטין (דף נ"ט ע"א) שאני מנינא רבי רבי דכלהו מנייניהו מן האד הו' מחמילין ובתוס' משום פטרה שלא להראות עלמו גדול ה' טישה כן עכ"ל] והטובה שאינט אומר את הדין והדבר דרך האלן רק אומר אותו בייחוס אל עלמו של נראה כ' ומדך שרניין היום לכתוב תלילה, ללעג"ד כן הוא ג"כ משין ענין זה הלשון אומר אני ולדמיון ד' דקדושין (דף ט' ע"ב) רבי אומר

הנה לשי המוצא בספרי תלמודי הנפשים ול' כ' דרך אגף המעלה הנחלים להתבונן על כל ריבוייהם ומפסיהם שאין הם המדברים והטעמים נכח עלמם רק כח אלפי' אגף כהם ובכל הנבראים כפסם ואלה מחי' את טלס הוא הטענה חיל הדיבור וכל המעשים כפסם ד' שפתי תפתח וכטעם אהי יתכן ו' כ' כזה הכנת לשון אומר אני היט דהקדים אל דברו שלא הוא כחמיתו ובתבונתו הוא האומר והאגף שהדן הוא כ' וק' רק כח אלפי' אגף כ' הוא הכרינה הקדושה האמר' את כל הנבראים ונקראת אני כטעם כחמית האמת וע' תוס' פטרה (דף מ"ה ע"א) על אני וזה האשפה נא' הוא האומר את הדברים וזה ענין הלשון אומר אני דרך וע' פטרה (ד' נ"ב ע"א)

הנה כמו שלא נמלא שניחת לישן אומר אני נאש אחד מן האמנים רק לרבי' והוא דבר של חדות קצת הנה נמלא עוד דבר של חדות והוא כ' כחמית לי שכלל המקרא לא נמלא חיבת אומר אני וולא פסם אחת כהאלים מ"ה רחש לבי דבר טוב אומר אני חפשי לחלף לשוני פס ספר חזק והנה טעם כ' ספר חזק נכתב כחזק' על ענינים פחדים וע' הקדמה הראש' ב' חזק' וע"כ יל' דמקרא זה רחש כחזק' על רבי ודבור המענה של דברים שנטע' לי אתה רשאי לאומרם ככתב ורבי חזק' המענה משום פס לשפות לר' ספרו חורקן ע' חמורה (דף י"ד ע"ב) ותוס' ב"ק (דף ג' ע"ב) חז' שהכתוב חזק' כחזק' בעד רבי כאלו רבי כעלמו אומר הדברים רחש לבי דבר טוב אומר אני חפשי לחלף היט מה שאני רוצה לשפות כביטל עטור החלף העליון יח' [והאמר כחן רוצה לתקן שיהי' נכתב כפס ספר חזק' [והנה לבי דבר טוב ס"ת רבי' חיבת לשוני נחמ' יהודה הנשיא הרי רחש האס רבי שכיטוה חמנים וגם שמו העליון יהודה הנשיא וכן הוא נקרא כמה פעמים בשם' ג"כ בשם רבי יהודה הנשיא] וע"כ נראה במקרא זה מיטת אומר אני יתכן הכתוב מדבר כחזק' בעד רבי וזה הי' דרש לומר דבריו בלשון אומר אני וכלל ולכן נס כאן נאמר אומר אני ודו"ק :

סוטה דף מט :

משמת רבי במלה ענוה ויראת חמא: אמר ליה רב יוסף לתנא לא תיתני ענוה דאיכא אנא * אמר ליה רב נחמן לתנא לא תיתני יראת חמא דאיכא אנא:

ילקוט החנוכי ס"י ב'

ריש שו"ת הרב"ז ח"א

עוד נראה לאמר בזה ענין יקר ונכבד, דרב יוסף שהיו בידו חבילות של משנה (כסנהדרין מ"ב ע"א) והיה סיני (כברכות ס"ד ע"א, ופירש"י שהי' בקי בברייתות הרבה, ובסוף הוריות פירש"י שהיו משניות וברייתות סדורות לו כתיבתן מהר סיני וכו'), ובקר רב יוסף מאמריו של רבי, ומצא שרגיל הי' רבי לומר בלשונו, אומר אני, דדוגמא שא נא עיניך וראה בפסחים (ע"ה ע"א) רבי אומר אומר אני שנה צלי אש, ובתענית (ב' ע"ב), אומר אני משעה שמפסיק לשאלה, וביבמות (נ"ב ע"ב) אמר נגד רע"ק וחכמים, ואני אומר, עיני יבמות (מ"ה ע"א) ולזה לא סבירא ליה יעו"ש, ובקידושין (ט' ע"ב), אומר אני הראשון בסקילה, ובגיטין (ל"ח ע"ב) ל"ט ע"ב ג"ב ע"א), אומר אני אף הוא נותן דמי עצמו, ובחולין (כ"ד ע"ב), אומר אני עד שיהא בן עשרים, ובערכין (י"ז ע"א), אומר אני אף בערכין כך, ובערכין (כ"ד ע"ב), אומר אני נותן סלע, ובמנחות (י"ד ע"א), אומר אני שזה כשר, ובנדה (נ"ג ע"ב) ובתוס' ד"ה איפוך שהוא מעוותה, ואני מתקנה' וכו' יעו"ש (ה), ובירושלמי (מעשרות פ"ב ה"א), אומר אני שהוא צריך להראות לו את הכלכלה, ובירושלמי יומא (פ"א ה"ב), אומר אני שלא יטול אלא מחצה וכו' יעו"ש כמה פעמים, ובירושלמי שבועות (פ"ז ה"ה), אומר אני שיהיו אלו נשבעין בפני אלו, ובירושלמי ע"ז (פ"א ה"ו), אומר אני שאסור משום שני דברים יעו"ש, וגם בתוספתא רגיל רבי לומר בלשון, אומר אני, ראה תוספתא (תרומות פ"א מ"ב, שביעית פ"ה מ"ח, יומא פ"א מ"ה, ב"ב פ"ח מ"ד, ופירא, ושבועות פ"ז מ"ד, מכות פ"ב מ"ב), ועוד שם רב יוסף עיניו על מה ששנה רבי בלשון המשנה (ריש ברכות), מאימתי, ואיתא בהקדמה לספר, באר אברהם בשם ה' מגלה עמוקות (מובא בסדר הדורות ערך ר"י הנשיא): חתם שמו בראש חבורו, מאימתי גימטריא, אני יהודה קדוש, ובעל, סדר הדורות' תמה על זה איך עניו כמותו יקרא עצמו יהודה קדוש יעו"ש, ואני תמה על תמיהתו שלא העיר בזה משבת (ק"ח ע"ב) שנתן בעצמו סעם לשבח להצדיק את הקוראים אותו, רבינו הקדוש יעו"ש [וגם קרא על גרמיה ויחי יעקב וגו', כירושלמי כלאים פ"ט ה"ג, וב"ר פצ"ו-ה'], וכאשר היה מבקר רב יוסף כל מאמריו של רבי ששבח גרמיה בלשון, אומר אני, אמר: לא תיתני ענוה דאיכא אנא, כלומר דרבי לא נהג בענותותא יתירה כל כך, דהרי רגיל על לשונו לשון אני, ואין זאת מגדר הענוה האמתית, וכן יגיד עליו ר' רב נחמן: לא תיתני יראת חמא דאיכא אנא * דענוה מביאה לידי יראת חמא (כע"ז כ' ע"ב), ורב נחמן בר יצחק אצל דשיטתו שאמר (סוטה ה' ע"ב), לא מינה ולא מקצתה' יעו"ש, וזה נכון.

WHATSAPP

EMAIL